

ZIRTAK

Patxi Zubizarreta

IDAZLEA

Egun batez, komikigile ezagun bat Kataluniako eskola batera joan, eta handik gutxira argitaratzekoa zuen originala erakutsi zien ikasleei; tartean bazen mutiko marrazkizale bat eta, lana eskuz esku zerabilela, supituki, ezkutuan puntu ñimiño bat marraztu zuen azken orrialdeko azken bintako ertz batean. Bere sekretuarekin eta jakingosearekin, mutikoa harrezkero sarritan joaten zen kioskora, eta noizbait ere komikia plazaratu zen, eta horra hor bere puntua, horra bere lehen argitalpena! Mutikoak ale guztiak erosi zituen, badaezpada ere puntua denetan ote zegoen ziurtatze aldera, eta hortxe egon geroztik marraztera adoretu zuen abiapuntua. Orain ospetsua den marrazkilararen izenaz oroitzen ez naizen arren, pasadizoa ongi gogoan dut, eta, hark erabilitako antzeko lizentziaz baliatuko naiz Quim Monzóren *Aspaldi handian* (86 contes) ipuina moldatzera eta gurera ekartzera:

“Eta hara non, egunsenti gorritzatez, hominidoa haitzuloko sarerraraino joan, eta atzealdeko bi hanken gainean altxatu zen. Begiak beherantza zuzendurik, lurra ohi baino urrunago ikusi zuen, eta bertikal-tasun ezohiko hark halako zorabio gozoa eragin zion. Begirakunea jasorik, glaziarraren ingurumarian animalia saldo izutiak bistatu zituen eta begi ezin zabalduagoetan eguzki gorria islatu zitzaion. Halako zorion bulkada sentitu zuen orduan, hala nola sentitu ohi zuen beste taldekideren batek sutsuki besarkatzen zuenean. Eta hominido hark, oin izandako bi esku eta hamar hatz haiek deskubritu berritan, pozarren eta alegera, haitzuloko hormak marraztu zituen eta, piztia bat chizatutakotan, haren bihotza odol jario jan ostein, dantzan eta esku zartaka ibili zen, eta, ororen buru, musika nota batzuk atera zizkion hodi gisako hezurño bati.

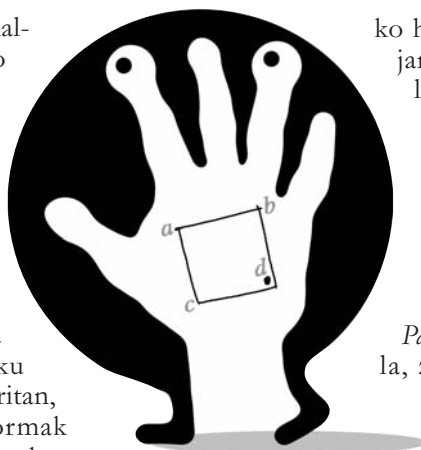

DANI BLANCO

Eta hara non, ilunabar azulean, hominidoak zeruaren deskubrimendua egin zuen. Begiak lurraren pare erabiltzera ohitua, liluraturik geratu zen zeruaren kupula azkengabearen aurrean, edota ordurako dirdaika ari zen Artzarraren azpian. Lepoko minez, begirakunea atzera lurrerantza jaitsi, eta ahoa ahotsez betetzen ari zitzaiola nabaritu zuen: ‘A, o, oba’; eta laster: ‘U, lu, lug’; halako batean, ostera, txilio gisako haiek gutxi-asko bokalizatutako hitz bilakatu ziren: ‘Lur’, eta hatz erakusleaz oinen behealdea seinlatu zuen. Hatza aurreragoturik, ‘urg, gur, ur’ jaurti zuen erreka bati begira; eta ‘ez, zeu, bezur’ atera zitzaion piztia txikituaren hezurdurei begiraturik; eta ‘ur, zug, zur’ esan zuen zuhaitz baten enborra begiz jotzean; eta ‘el, ur, elur’ jalgi zitzaion lehen malutak inguruka hastean; eta, akaberan, burua berriro jaso zuelarik, ‘urg, urt, urtzi’ esan zuen. Irri firfira bat atera zitzaion orduan, eta eskua uretan sartu zuen, eta, hezur bat harturik, zuhaitzaren enborra jo zuen, ttakun-ttakun-ttakun, eta elur zati bat ahoratzean ito egin zituen hitz berri haiek guztiak. Goizean bertikaltasunarekin nola, halatsu sentitu zen orain, hots izandako hitz haiekin liluratua. ‘Urg, geur, eus’ jarraitu zuen ahoko elurra urtzean, eta, lasaiago, jostarinago: ‘eurk, urik, errik’; eta, pozarren eta alegera, ‘eus kal be rri a’ atera zitzaion, ezin garbiago ebakia, eta hominido errukarri arduragabe halakoa ez zen ohartu ere egin sortu berria zuen kalapitaz edo nahasmenduaz”.

Jakina, Monzóren jatorrizko ipuinean *Països Catalans* ageri da, baina, esan bezala, zilegi bekit amaiera aldatzea, istant honetan, guri dagokigulako gure historiari orain arteko harridura eta galdera ikurren puntuñoen ordez, eten puntuen ordez, inondik inora amaipuntua izango ez den bestelako puntu eta jarrai bat ematea, agian, urte berrion gu ere adoretuko gaituena ■

«
Zilegi bekit amaiera aldatzea,
guri dagokigulako gure historiari
orain arteko harridura eta galdera
ikurren puntuñoen ordez, eten
puntuen ordez, inondik inora
amaipuntua izango ez den
bestelako puntu eta
jarrai bat ematea
»

irudia:
Antton Olariaga